

# POSUDEK OPONENTA

## PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

<b>Název práce:</b>	Psilocybin, stimulant kreativity, nebo výstřelek dekadentního umělce?
<b>Autor/ka práce:</b>	Adéla Vávrová
<b>Studijní program:</b>	Taneční umění, nonverbální divadlo
<b>Typ studijního programu:</b>	bakalářský

**Vymezení cíle a jeho naplnění:** Autorka deklaruje cíle práce různým způsobem. V úvodu a taktéž v kapitole 1.1 zmiňuje, že: „*Hlavním cílem mé práce je zkoumat individuální zkušenosti respondentů s užíváním psilocybinu, analyzovat jejich výpovědi a identifikovat shody a rozdíly v osobních prožitcích.*“ a zároveň, že: „*Závěrečným cílem je vytvořit virtuální rozhovor, který otevře diskusi na téma psilocybinu a jeho vlivu na uměleckou tvorbu.*“ Současně v kapitole 1 Metodologie výzkumu definuje, že „*Cílem je rovněž porovnat různé osobní prožitky a zmapovat jejich vliv na tvůrčí proces, zatímco zkušenosti respondentů budou rozděleny do čtyř klíčových kategorií: Motivace, Inspirace, Sebekontrola a Sebezáchova.*“ Hlavní cíl výzkumu je definován obecněji, než je název a téma práce – tedy pohled na užívání psilocybinu jako stimulantu kreativity. V přehledu výsledků analýzy se tedy objevují zkušenosti v širším kontextu než ve spojení s kreativním procesem. Sama autorka uvádí, že respondenti jsou motivováni k užití psilocybinu většinou z osobních důvodů, než s cílem stimulace kreativního procesu, ačkoliv je jejich tvůrčí činnost následně ovlivněna zážitky intoxikace. Identifikace shod a rozdílů na úrovni analytické kompilace a komparace je minimální, autorka uvádí spíše deskripci úryvků témat. Současně kýžené vytvoření virtuálního rozhovoru pro otevření diskuze na dané téma téměř není zcela zřejmé. Chybí kapitola *Diskuze*, která je pro akademické práce stěžejní součástí a ve které se výsledky výzkumu propojují s teoretickou částí. Nicméně využití non-fiction příběhů tuto úlohu mohou z pohledu art-based research částečně pokrýt. Zaměření na obecné individuální zkušenosti uživatelů a zároveň deklarace zkoumání vlivu na uměleckou tvorbu v celé šíři neodpovídá kritériálnímu výběru účastníků výzkumu (studentů oboru nonverbálního divadla). Pro preciznější formulaci cíle výzkumu by proto bylo vhodné zaměřit se výhradně na proces autorské tvorby v oblasti tanečního umění a nonverbálního divadla a tuto linku sledovat také v analytické práci. Cíl formulovaný v kapitole 1 (viz výše) obsahuje kategorie, které jsou současně pravděpodobně výsledkem analýzy, což implikuje spekulaci, že autorka měla již předem jasno, jaké budou výsledky výzkumu.

**Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):** Zvolené téma je aktuální a společensky relevantní, i vzhledem k výzkumům na dané téma v oblasti duševního zdraví. Zvolená metodologie se vzhledem k cílům výzkumu jeví relevantní, její popis ovšem obsahuje terminologické nejasnosti. Chybí definování designu výzkumu (zda se jedná o případovou studii, zakotvenou teorii, terénní výzkum nebo art based research), což však vzhledem k požadavkům na bakalářskou práci není stěžejní. Metodou sběru dat autorka popisuje jako polostrukturovaný rozhovor, ovšem sama na str. 4 popisuje, že metodu inquiry (ujišťování a zpětné dotazování, které je pro polostrukturovaný rozhovor typické) nevyužívala. Je tedy otázkou, zda se spíše nejedná o strukturovaný rozhovor. Zároveň autorka v kapitole 1.4 uvádí, že využila tzv. focus group, což je však metoda sběru dat. Tuto metodu autorka zjevně nevyužila. Oceňuji zařazení kapitoly o etice výzkumu a limitech výzkumu. Popis průběhu analýzy dat působí velmi zdařile, v kapitole 4 ovšem rozdělení druhů kódů i popis mezi jednotlivými kategoriemi chybí. Popis transkripce obsahuje protichůdné informace o potřebě zachování co nejvyšší míry autentičnosti výpovědí a zároveň využití redukce.

**Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:** Jedná se o originální téma s potenciálem využití pro praxi.

**Logická stavba a členění práce:** Práce je logicky členěna, jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Vzhledem k zaměření a především výběru účastníků výzkumu v práci chybí kapitola o využití psilocybinu v divadelním a tanečním umění (viz výše), případně využití psychologických studií zabývajících se kreativitou, motivací k tvorbě apod. (autorka využívá především učebnice, v některých případech i populárně naučné zdroje). Vzhledem k tomu, že se jedná o užívání psychoaktivních látek a jejich účinků na lidskou psychiku, bylo by vhodné věnovat se více psychosociálním aspektům užívání, setu a settingu, rizikům a kultuře užívání, na úkor biochemickým popisům drogy či terapeutickému využití u klinických skupin.

**Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:** Formální úprava je na vysoké úrovni, pouze s marginálními chybami v podobě velikosti písma apod.

**Práce s informačními zdroji:** Autorka pracuje s informačními zdroji velmi zdařile, pouze s drobnými odchylkami. Na některých místech práce se objevují celé normostrany citované z jednoho zdroje (např. str. 9, 13), obrázky by měly kromě číslování obsahovat také název a podrobnější popis v textu. U některých pasáží chybí citace (například str. 21), či číslo stránky v případě přímé citace.

**Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:** Autorka v kapitole 1.6 deklaruje limit výzkumu na straně výzkumníka v terminologické oblasti týkající se neurověd, biochemie a psychologie. V této oblasti někdy dochází k záměně pojmů, případné desinterpretaci (například str. 27, tvrzení na základě obrázku). Například v kapitole 3.4.3 Stimulanty, autorka pracuje s definicemi stimulancí a jejich působení současně vyvrací závislost u psilocybinu (str. 25-26.) Psilocybin ovšem patří do skupiny halucinogenů. Kategorii *Motivace* (str. 28) autorka definuje jednou jako motivaci k tvorbě, poté jako motivaci k užití psilocybinu, apod.

**Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:** Práce je zajímavá a čtivá. Využití non-fiction příběhu v kombinaci s odborným psaním působí kompaktně. Z práce je patrné zaujetí tématem i snaha o precizní výzkumnou práci. Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářský stupeň diplomové práce na uměleckém studijním programu, výše zmíněné nedostatky práce jsou zmíněny jako podpora pro autorku pro další výzkumnou činnost a celkové hodnocení přihlíží k parametrům hodnocení v kontextu daného studia.

**Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:**

- 1) Jak byste precizněji formulovala cíle práce, aby odpovídaly zaměření práce?
- 2) Které z kódů analýzy, které uvádíte v kapitole 4 patří na úroveň deskriptivních, interpretačních kódů, či kategorií. Jaké vztahy mezi jednotlivými úrovněmi jste zaznamenala?
- 3) Z jakého důvodu jste v přehledu využití psilocybinu v umění vynechala divadelní a taneční umění?

Doporučení práce k obhajobě: ANO  
Navrhovaná klasifikace: B

**Datum vypracování posudku:** 29.8.2024



Mgr. Lenka Terezie Růžičková

29.8.2024